

στά γερά. Ἡ ἐποχή μας, ἐμᾶς πού ζοῦμε τώρα καί ἀκόμα κάμποσα χρόνια, εἶναι ἐποχή πολεμικῆς, καί πολεμική δὲ γίνεται μόνο μὲ λογοτεχνικά ἔργα, γίνεται μὲ μελέτες, βιβλία, ἐφ' μερίδες, διμυλίες, προπαγάντες πολιτικοκοινωνικῆς.

Ὅσοι λοιπὸν γυρεύουν κάποια μεταρρύθμιση τοῦ «Νουμά» τὴ γυρεύουν γιὰ νὰ γίνει τὸ φύλλο, ἂν ὄχι τὸ ὄργανο πού ἀποτελεσματικά ἢ μεταχειριστοῦν ἐκείνο: πού χρειάζονται μέσα γιὰ νὰ νικήσουν τὴ σημερινὴ διανοητικότητα (ἴσως ἢ γλώσσα ἢ δημοτικὴ νὰ τὸν ἐμποδίζει νὰ γίνει τέτοιο ὄργανο, κατάλληλο γιὰ νὰ ἐπηρεάζει τοὺς μὴ δημοτικιστῆς), ἀλλὰ τοῦλάχιστο ἢ ἐφημερίδα πού ἢ εὐχαριστεῖ ὅλους τοὺς δημοτικιστῆς ἀναγνώστες της καί πού ἢ τοὺς τονώνει γιὰ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸν ἀγώνα τους, καί νὰ πλαταίνουν τὸν κύκλο τους.

Μὰ μόνο τὸ γεγονός πὸς γυρεύουν τὴ μεταρρύθμιση τοῦ «Νουμά», σημαίνει καθαρὰ πὸς ἔχει τὴ θέση του πιά καί τὴν ἀξία του, πὸς εἶναι κάτι.

Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ παραβλέψει οὔτε τοὺς τόσοσιν συνδρομητῆς καί ἀναγνώστες τοῦ «Νουμά», οὔτε τὴν τονωτικὴ ἐργασία πού ὡς τώρα ἀνάμεσα σὲ τοὺς ἔκαμε. Μὰ ἴσια ἴσια γιὰ τοὺς ἀναγνώστες αὐτοὺς μπορεῖ κανένας ν' ἀπαιτήσῃ πλουσιότερη τροφή καί ἀκόμη πιὸ τονωτικὴ, γιατί τέτοιος εἶναι καί ἢ μείνει ὁ χαρακτήρας καί ὁ σκοπὸς τοῦ «Νουμά», τονωτικὸς γιὰ τοὺς δημοτικιστικὸς κύκλους.

Στὸν ἄνθρωπο πού, ἀφίνοντας κατὰ μέρος κάθε ἄλλη δουλειά, ξεχνώντας κάθε παλιὸ δεσμὸ καί σγῆσι μὲ τὴν κυριαρχούσα κατάσταση, καί ἀψηφώντας κάθε κατάκρισι καί καταφρόνια τῆς τριγυριστικῆς, καταπατήσῃ νὰ διευθίνει τὸ «Νουμά» καί κατάφερε νὰ τὸν βραστάξῃ δέκα χρόνια τώρα, ἐμεῖς ὅλοι οἱ δημοτικιστῆς χριστοῦμε κάποια εὐγνωμοσύνη.

Κι αὐτὴ τὴν εὐγνωμοσύνη, ἀπὸ μέρος μου, τὴν ἐκφράζω δημόσια μὲ τὰ λίγα τοῦτα λόγια.

ΙΔΑΣ

Η ΔΕΚΑΕΤΗΡΙΔΑ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,"

Ἀγαπητέ μου Νουμά,

Τὰ δέκα σοὶ χρόνια βλέπω καί τὰ γιορτάζεις μὲ τρόπο ἀληθινὰ πραχτικὸ. Ὅμως πρέπει νὰ σοῦ τὰ γιορτάσουμε κ' ἐμεῖς πού τὰ φέραμε στὸ φῶς μὲ τὴ βοήθεια σοῦ τὴν παλικαρία.

Νὰ ζήσης τὸ λοιπὸν ἄλλα δέκα χρόνια, λεβέν-

τη μου. Νὰ ζήσης, γιὰ νὰ ἴδῃς ὄχι μονάχα τὸ Λαγοπάτη σου ξεχασμένο, μὰ καί τὸ Βενιζέλο μετανοιωμένο, τί λέω; λυωμένο στὴ στενοχώρια, πού ἢ ξανανοίξῃ τὰ μάτια του καί ἢ βλέπῃ τὸ τί ἔκαμε ἀπὸ φόβο ἀπλό, ἀπὸ ἀπλή ἀγνωρισιὰ τῆς ἐποχῆς πού τὸν φώναξε καί τὸν ἔβαλε νὰ μᾶς κυβερνήσῃ. Ἀργὰ βέβαια πιά γιὰ λόγου του, ὅμως τί σιωτήρια μάθημά γιὰ τοὺς κατοπινοὺς του.

Ἐπειδὴ, κοίταξε τί ἢ πῆ νὰ τὰ βάλῃς μὲ μιὰν ἰδέα. Χτίζεις ἐνάντια τῆς ἰδέας, φροντῶναι αὐτὴ καί ξεπλώνεται, καί σοῦ τὰ κάνει θάλασσα τὰ θεμέλια. Βρίσκεις πὸς πρέπει νὰ ξαναχτίσης, καί νὰ ξαναπεριμένῃς τὴν ἀναγέννησι πού ἀγγελεῖς μὲ τοὺς ζουρνάδες τοὺς Μιατριωτικὸς. Περνάει ἔτσι ἢ ἐποχὴ σου, περνάει καί σβένεται τὸ στερεώμά σου. Ἐκάμες δοκιμὴ πού ἀπότυχε. Ἄλλος θάρθη νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργο κατὰ τὴ συνειδησὴ τὴν ἐθνικὴ, κατὰ τὸ στάθμισμα τῆς ἀκράδαντης τῆς ἀλήθειας.

Τῆς ἀλήθειας αὐτῆς ἐσὺ εἶσαι ὁ παντοτεινὸς ὁ Ἐργάτης. Ὅλο καί σκάδεις, ὄλο καί ὑποσκάδεις. Λογαριασμὸ μαζὶ σοῦ δὲ βρίσκουνε, μήτε ἢ βροῦνε. Ὅ,τι φωνάζουν αὐτοί, ἐσὺ τοὺς τὸ βράζεις ἀέρα. Ὅ,τι μαζώξουν, τοὺς τὸ σκορπίζεις. Σισύφειο τὸ ἔργο τους, καί τὸ ξέρεις αὐτὸ ἐσὺ. Κ' ἐπειδὴ τὸ ξέρεις, πηγαίνεις τὸ δρόμο σοῦ ἴσωνα, ὑπομονητικά, μὰ καί γενναία καί παλικαρία.

Καιρὸς μας νὰ σοῦ τὴν ἀναγνωρίσουμε αὐτὴ σοῦ τὴν ἀρετὴ. Καιρὸς μας νὰ σοῦ σφίξουμε τὸ χέρι γιὰ τὴν παλικαρία σου, τὴν ἀφοδὴ καί τὴν ἀκούραστη.

Πάντα δικὸς σοῦ,

Hessle, 18-11-11

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

"Ο ΝΟΥΜΑΣ,"

Μέσα στὴν πνευματικὴ τὴ νέκρα τοῦ τόπου, ἀνάμεσα σ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, πού ψευτοζοῦνε τὴν πιὸ πρόστυχη ἀδιάφορη ζωὴ, τὴν πιὸ ζωώδη τὴ ζωὴ, χωρὶς γιὰ τίποτε νὰ τοὺς νοιάζει, πού δὲ βλέπουν τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὰ μικροσυφέροντά τους, πού δὲν ἀπλώνουν τὴν ψυχὴ τους ἴσως τὸ παρελθὸ καί πού δὲ δύνονται ν' ἀγκαλιάσουνε τὸ μέλλο, ἀνάμεσα σ' ὄλο αὐτὸ τὸ τίποτα, ξεπετάχτηκε, δῶ καί τόσα χρόνια, γεμάτο ἀπὸ μιὰ ξαναγεννητὴρα πνοή, ὄλο ζωὴ κι ὄλο φῶς, τὸ «Ταξίδι» τοῦ Ψυχάρη. Ἀπὸ τότε ἢ ἀναζωογονημένη πνευματικὴ τοῦ τόπου ἢ κίνησι πλέκεται γύρω στὴν γλωσσικὴ τὴν ἰδέα. Τὰ πιὸ ἀκριβὰ, τὰ μονάκριβα τοῦ ἔθνους τ' ἀνθια στὸν ἥσκιο τῆς βλαστήσανε. Κι πάντα στὸν ἥσκιο τῆς ἢ βλασταίνονε. Κάθε ἔργο, κάθε ἰδέα πού τῆς ἀντιμάχεται, πρόσκαιρο